

Nr 569.

Av herr **Engkvist m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 151, angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 151 framlägges bl. a. förslag till ny ölförsäljningsförordning. Förslaget innebär en väsentlig förenkling av nu gällande bestämmelser på detta område beträffande såväl utminuterung som utskänkning av öl av klass II. Det blir för detta öl en övergång från detaljerade och inskränkande bestämmelser till mera generella föreskrifter. Dessa lättnader innebär emellertid inte endast ett avskaffande av "krånglet" för den enskilde konsumenten, utan kan också befaras utgöra en sporre för ölhanteringen att söka höja sina vinstmöjligheter genom ökad försäljning. Redan under nu gällande restriktioner har en sådan strävan från bryggerinäringen kunnat iakttagas. Det enskilda vinstintresset kommer helt naturligt att därvidlag få större möjligheter att göra sig gällande, när de nu föreslagna friare bestämmelserna träder i kraft. De faktiska företagsmonopol, som nu råder inom bryggerinäringen, underlättar också denna strävan till ökad omsättning och därmed större vinst.

De i propositionen nr 151 föreslagna riktlinjerna för den framtida nykterhetslagstiftningen avser att, inom ramen för samhällets intresse av att begränsa skadeverkningarna av bruket av alkoholhaltiga drycker, söka utforma denna lagstiftning med anknytning till den enskildes ansvar för sin konsumtion. Även beträffande ölfrågan kommer detta till synes. Det kan då ej vara riktigt, att obehöriga vinstintressen fritt och ohämmat tillåtes verka utan större inskränkning.

De betänkligheter som här anförts blir ännu mer aktuella när nu föreslagits att starkölet, visserligen med bestämda restriktioner, åter får försäljas och utskänkas. Det är att befara att just förekomsten av möjligheter till högre vinst genom ökad försäljning kommer att stimulera till ansträngningar att efter hand få dessa restriktioner uppmjukade. Starkölets återinförande ingår som ett led i strävandena att främja en övergång från starkare alkoholdrycker till svagare. Mot detta finns ur nykterhetssynpunkt intet att invända. Men då måste det också framstå som angeläget att samhället får en verklig kontroll av denna utveckling. Vad som bör eftersträvas är att starkölet kan bli ett alternativ till eller ersättning för starksprit och inte enbart en kompletteringskonsumtion till övrig

sprittförtäring. Skall det uppställda syftet kunna främjas och framför allt strävandena underlättas att minska risken för missbruk av alkohol, får inte utvecklingen äventyras av intressen, som ej har att taga någon hänsyn till denna målsättning.

Vi finner det därför angeläget, att den princip om det enskilda vinstintressets avveckling, som redan gäller för egentliga rusdrycker, måtte upptagas till prövning även beträffande bryggerinäringen. Finansministern har också i propositionen angivit att en utredning i frågan skall komma till stånd. Helt naturligt måste denna utredning föreligga innan riksdagen tar slutlig ställning, men vi vill framhålla vikten av att detta ställningstagande ej förskjutes allt för långt från den tidpunkt då ny ölförsäljningsförordning kan komma att träda i kraft.

Med stöd av det anförda får vi således hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 151 som sin mening ger till känna att utredningen om avveckling av det enskilda vinstintresset inom bryggerinäringen måtte utföras med sådan skyndsamhet, att förslag i frågan kan komma under riksdagens prövning i nära anslutning till den tidpunkt, då ny ölförsäljningsförordning är föreslagen att träda i kraft.

Stockholm den 16 mars 1954.

Ernst Jacobsson.

Elin Eriksson.

Gunnar Engkvist.

Helge Lindström.
